

1. I 1813, vastutasuks aga maksvusetuks tunnistasid kõik 1804. a. seaduse maksmapanekul mõisnikkude poolt väljaantud reversid. Selle otsuse vastu tõstis S. keskvalitsuse ees protesti, kuid ei suutnud siiski 1819. a. seaduse kinnitamist oma vahelesegamisega takistada.

Allg. D. B. XXXIV; P. B. Сл.; Ю. Самаринъ, Крестьянскій вопросъ въ Лифляндіи (Окраины Россіи, вып. VI, 1876); A. Agthe, Ursprung u. Lage der Landarbeiter in Livland (1909); A. Tobien, Die Agrargesetzgebung Livlands im 19. Jahrh. I (1899); М. Н. С., Фридр. Сиверсъ (Истор. Вѣстникъ 1899, т. LXXVII, июль, lk. 127—146).

P. T.

SIVERS, Jegór Julius v., balti-saksa ajakirjanik ja poliitiline tegelane, sünd. 1. XI 1823 Heimtali mõisas Viljandi lähedal maanõuniku pojana, õppis a. 1843—45 Tartu ülikoolis loodus- ja riigiteadusi, teetsedes selle kõrval kirjanduslikul alal, ja asus a. 1850 peamiselt loodusteaduslike huvide mõjul Kesk-Ameerikasse, omandades maatüki Guatemalas. Kollatõppe haigestunud, pöördusta Euroopasse tagasi, jõudes a. 1853 Liivimaale, ja toimis siin mõisaomanikuna, jätkates esialgu oma kirjanduslike harrastusi, kuid pühendus 1863. a.-st täitsa põllutulundusele kui ka poliitilisele ja publitsistilisele tegevusele, võideldes maapäeva liikmena eriti Liivimaa maavalitsus-reformi eest ja keskvalitsuse politika vastu. A. 1867 viis ta maapäeval läbi mõisate omamisõiguse vabaksandmise. A. 1873 sai ta põllutulunduse dotsendiks, a. 1874 professoriks ja dekaaniks Riia polütehnikumis, kus tal sept. 1875 läks korda teostada põllutulundusosakonna täielist reorganiseerimist. Ta suri 12. IV 1879 Riias. — Tema ilukirjanduslikest töist on tähelepanuväärt luuletuskogud »Palmen u. Birken« (Leipzig, 1852, II tr. 1853) ja »Aus beiden Welten« (*ibid.*, 1863); kirjandusloo alal on silmapaistev ta põhjanev töö »Deutsche Dichter in Russland« (Berliin, 1855), mis hoolimata mõningaist puudusist on tänini kirjandusloolise uurimise lähtekohaks. Peale selle avaldas ta rea artikleid kirjandusliku ja ka ajaloolise sisuga »Inland'is« ning teistes ajakirjades. Tema publitsistilistest töödest mainitagu: Livländ. Lebensfragen (anon., Riia, 1864), Appell an d. europ. Oeffentlichkeit gegen d. russ. Zeitungen (anon., Leipzig, 1865, prantsusk. tõlge Pariis, 1867), Die Theilung d. bäuerl. Grundbesitzes (Riia, 1865), Zur Revision d. livländ. Verfassung (kaks ettepanekut maapäevale, Riia, 1869), Livland's lebendiges Recht (anon., Berliin, 1870). S.-i väljaantud on ka »Zur Geschichte d. Bauernfreiheit in Livland, Wiederabdruck einer Reihe

v. Flugschriften u. Zeitungsartikeln a. d. J. 1817—18« (Riia, 1878).

G. Kieseritzky, J. v. S. (kõne, 1879); Festschrift zum fünfzigjähr. Jubiläum d. Rigaschen Polytechn. Instituts 1862—1912 (1912), lk. VII ja XV; *Album Dorpato-Livonorum* (1908), nr. 328; J. E. v. Grotthuss, Das Balt. Dichterbuch (1894), lk. 395 j. O. F.

SKRAGGE, Gabriel, professor, Liivimaa kindralsuperintendent, sünd. a. 1660 Roots. Õppinud Upsalas, õiendas ta a. 1685 magistrieksami, mille järel reisis välismaale ja õppis Jeena ülikoolis. A. 1690 kutsuti ta heebrea ja kreeka keele professoriks Tartu uuestiasutatud ülikooli, sai a. 1693 Tartu konsistooriumi assessoriks ja Kavilda koguduse omale palgakoguduseks, a. 1698 teoloogiaprofessoriks ja siirdus ülikooliga järgm. a. Pärnu. Pärnust põgenes ta Põhjasõja alul suvel 1700 Rootsi ja tagandati mais 1701 professori ametist, kuhu ta enam tagasi ei pääsnud, kuigi ülikooli konsistoorium teda selleks väga soovitas. A. 1705 nimetati ta Saaremaasuperintendentiks, mis kohalt ta 1½ a. hiljemini, sügisel 1706, nimetati Liivimaa kindralsuperintendentiks. Liivimaa kõrgema vaimuliku juhina ja Pärnu ülikooli asekanclerina on ta energiliselt võidelnud pietismi vastu, mis sõja-aastail hakkas Liivimaal hoogu võtma. Nii on ta näit. osa võtnud prof. Folcher'i tagakiusamisest usulistes küsimustes, mis omal ajal on äratanud palju tähelepanu Liivimaal ja ka väljaspool Liivimaa piire. Tema vahekord Pärnu ülikooli konsistooriumiga on olnud mitmeti väga terav, eriti selle tõttu, et kindralsuperintendent konsistooriumi suhtes tahtis endale palju suuremaid õigusi võtta kui konsistoorium võis lubada. Peale mitme väitekirja ja akadeemilise kõne, mis avaldatud Tartus ja Pärnus, andis ta a. 1708 välja kiriku käsiraamatu, mida on palju tarvitatud. S. suri aug. 1710 Pärnuskatku.

Tartu-Pärnu ülikooli protokollid (Tartu ülikooli rmtkogus); R. Lagerborg, Ur en Värmlandssläkts öden (1919); C. Schirren, Zur Geschichte der schwed. Universität in Livland (Mitt. VII); Aug. Buchholtz, Verzeichniss sämmtl. Professoren der ehemaligen Universitäten zu Dorpat und Pernau u. der academischen Beamten (Mitt. VII); A. R. Cederberg, Mõningaid jooni Tartu-Pärnu ülikooli ajaloost II. Pärnu ülikool sõja-aastail 1700—1701 (Ajalool. Ajakiri 1927).

A. R. C.

SKYTTE, Bengt, vabahärra, Eestimaa kuberner, riigimees, sünd. nähtavasti 1610. a. paiku Johan S. (vt.) pojana (teade tema sünnipäevast 30. IX 1614 on vist eksitus), õppis Upsala ülikoolis oma venna Jakob S.-ga (vt.) ja sai tuttavaks oma kõneosavusega. Käinud a. 1629 diplomaatilise ülesandega Inglismaal,